

2009 KPSS GENEL YETENEK SORULARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLERİ

1. Halkımız günlük konuşmalarında, insana özgü birçok durumu, “yüz” sözcüğüyle kurulan sözsözsel bağdaştırmalarla anlatmıştır. Söz gelimi, övünmeyi gerektiren bir duruma yüz akı, ortaya çıkan

I

utanılacak duruma yüz karası demektir. Bir

II

kimsenin çirkinliğini belirtmek için yüzüne

III

bakılmaz, karşısındakini utanacak duruma düşürenler için yüzünün derisi kalın sözünü kullan-

IV

maktadır. Bir kimsenin çok güzel olduğunu vurgulamak için de yüzüne bakmaya kıyamazsın

V

deyimini...

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin, kendinden önce verilen açıklaması yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözüm:

Parçadaki altı çizili sözlerden “yüzünün derisi kalın” sözünün açıklaması yanlış verilmiştir. Bu sözün anlamı: “utanması, arlanması olmayan” anlamındadır. Bu söz, parçada “karşısındakini utanacak duruma düşürmek” olarak yanlış açıklanmıştır. Diğer sözlerin açıklamalarında bir yanlışlık yoktur.

(Cevap D)

2. Öyküler dünyanın farklı yerlerinde geçse de okuyanda tuhaf bir “bizden”lik duygusu uyandırıyor; aşkın, kararsızlığın, tekinsizliğin ve yalnızlığın evrensel olduğunu, bu öykülerde kendimizi yazara yakalanmış hissettiğimizde bir kez daha hatırlıyoruz.

Bu cümledeki altı çizili sözle, okurla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatılanları değişik biçimlerde algılama
B) Yaşamla ilgili düşüncelerini pekiştirme
C) Anlatılanları yaşadığını duyumsama
D) Anılarına bağlı olarak mutluluk duygusuna kapılma
E) Okuduklarının doğruluk derecesini düşünme

Çözüm:

“Kendimizi yazara yakalanmış hissettiğimizde” söz grubunda, anlatılanları yaşadığını duyumsama anlamı vardır. Okuyucunun düşüncelerini, hissettiklerini yazarın dillendirmiş olması anlamı vardır.

(Cevap C)

3. Tizlilikle, kılı kırk yararak ortaya koyduğu ürünlerini kitaplaştırmak için yıllarca bekler; kendi deyişyle, “onların sirkeleşip sirkeleşmediğini” görmek ister.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstenilen yetkinliğe ulaşip ulaşamama
B) Eskiyip unutulma
C) Olumlu ya da olumsuz yönlerden algılanma
D) Zamanla çekiciliğini yitirip yitirmeme
E) Başkalarının örnek alınma

Çözüm:

Ürünleri kitaplaştırmadan önce onların sirkeleşip sirkeleşmediğini görmeyi istemek, söz konusu ürünlerin istenilen yetkinliğe ulaşip ulaşamadığıyla ilgilidir. Burada sirkeleşmenin olumsuz bir çağrışımla anlaşılması gerekir. Böyle düşünlüğünde D seçeneğindeki ifade çeldirici bir seçenek haline gelecektir. Ancak parçadaki anlam dikkate alındığında A seçeneğindeki ifadenin doğru olduğu anlaşılacaktır.

(Cevap A)

4. Bu sanatçımız daha kitabın başlarında uyarıyor okurunu: "Ötekini oku; derinde, dipte duranı; ince şeyler bunlar." Bu sözler, onun şiirlerinin anlaşılması için kendisinin cömertçe önümüze kattığı kılavuzlardır. Bunlara dikkat edilmezse yanlış anlaşılabilir onun şiiri, tekdüze bir tekrarlanış sanılabilir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ancak şiirsel birikimi olanların kavrayabileceği anlamlar taşıma
B) Açıkça söylenmemiş gizli anlamlar içermek
C) Şairin istemediği yönde yorumlara yol açma
D) Farklı olmaya çalışırken anlaşılmaz olma
E) Karşıt anlamlar taşıma

Çözüm:

Parçadaki altı çizil sözle, görünen anlamın dışında, kapalı olanı anlayabilme, gizli anlamlar kastedilmiştir.

(Cevap B)

5. Onun, yazma ve yaratma eylemindeki büyük değişme ve gelişme, kendisinin hem okuru hem de eleştirmeni olmasıyla başladı. Söz gelimi, ilk denemelerinde sıfat kullanma tutkusundan kaynaklanan sanatlı bir anlatımı vardı. Kendisiyle ilk denemeleri üzerinde konuşurken bu tutumuna değinir, "Yine sözcükleri renklerle donatıp onları köpürtmüşsün." diye takılırdım ona. Kimileyin bunun gerekliliğini savunur kimileyin sesini çıkarmaz, yalnızca gülümser geçerdi. Belli ki bir öz eleştiri sürecine girerdi.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söylenenleri okurun gözünde canlandıracak anlatımlara başvurmak
B) Sözcüklere yeni, çağrışımsal anlamlar yüklemek
C) Söyleyiş yönünden süslü, gösterişli, kof bir yapıyı yeğlemek
D) Sözcüğün birkaç anlamını birlikte kullanmak
E) Kolay anlaşılır, yalın nitelikte ürün vermek

Çözüm:

Sözcükleri renklerle donatıp onları köpürtmek, süslü, gösterişli; ama içi boş hale getirmek anlamındadır. "kof" sözcüğü "içi boş olan, anlam zenginliği olmayan" anlamındadır. Burada yalnızca altı çizili sözcük okunursa doğru cevaba

ulaşmak oldukça zorlaşacaktır. Bu da bize gösteriyor ki bu tür soruları mutlaka parçanın anlam bütünlüğünü gözetererek çözmemiz gerekiyor.

(Cevap C)

6. (I) İçimize işlemiş "vefasızlık" duygusuna bir tepki gösterme düşüncesiyle bu kitabı yazdım. (II) Kitabımın başında da özellikle söylediğim gibi, ben bu kitabı ustam Suavi Süalp'le birlikte, mizahımıza yüreğini koymuş bütün mizahçılara adadım. (III) Suavi Süalp bu kitabı çoktan hak etmiş bir mizah dehasıydı. (IV) Ama 1981'de aniden aramızdan ayrılınca ne yazık ki adı da mizahımıza getirdiği yenilikler de unutuldu. (V) İstedim ki onun adını bile duymamış gençler onu tanısin. (VI) Gerçi bu kitapla ilgilenenlerini pek sanmıyorum ama tarihe sağlam bir belge bırakmak da yeter bana.

Bu parçada konuşan kişiye ilişkin numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, kitabı neden hazırladığını açıklıyor.
B) II. cümlede, kimi sanatçıların emeğine duyduğu saygıyı gösteriyor.
C) III. cümlede, söz konusu kişiyi övgü dolu sözlerle tanıtıyor.
D) IV. cümlede, bir üzüntüsünü dile getiriyor.
E) VI. cümlede, bir yanlışlığı düzelttiğinden söz ediyor.

Çözüm:

Parçanın VI. cümlesinde bir tahmin dile getirilmiş, bunun yanında kitabı yazma amacı söylenmiştir. Bu durumda E seçeneğindeki "bir yanlışlığı düzeltme" ifadesinin yanlış olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap E)

7. (I) Yaşamı boyunca az sayıda şiir yayımlamış bir şairdir. (II) Bu yüzden bazen, tembel bir şair olduğu bile söylenmiştir. (III) Oysa, tembellik gibi görünen durum aslında başka bir şeydir. (IV) Bazen bir şiir üzerinde iki, üç yıl süren titiz bir çalışma... (V) Ta ki aksayan bir yön kalmayınca ve kendisi, şiiri karşısında huzur buluncaya kadar...

Bir şair ve şiirinin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, saptama yapılmıştır.
B) II. cümlede, I. cümlede belirtilenle ilgili yorumu yer verilmiştir.
C) III. cümlede, bir yanılgıdan söz edilmiştir.
D) IV. cümlede, yetersizlik dile getirilmiştir.
E) V. cümlede, önceki cümleyle ilgili bir açıklama yapılmıştır.

Çözüm:

IV. cümlede dile getirilen şey yetersizlik değil, titizliktir. Buna göre IV. cümleyle ilgili açıklamanın yanlış olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap D)

8. (I) Bu gezi kitabında yazar, yalnızca “Ne yenir, nerede kalınır, nasıl gidilir?” gibi bilinen, pratik bilgilerle yetinmemiş. (II) Gördüğü yerlerle ilgili bilinen doğal güzelliklere de yer vermiş, atlanmaması gereken, nitelikli, detaylı tarihî bilgilere de. (III) Tüm bunlar, kitabın profesyonel düzeydeki alt yapısını oluşturmuş. (IV) Bana göre bu kitabın, öteki gezi kitaplarından ayrılan başka bir özelliği daha var. (V) O da, anlatılan her yere ilişkin olarak dile getirilen insan öyküleri, insani ayrıntılar, küçük öyküler...

Bir kitabın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, alışılmışın dışında bilgilere yer verildiği belirtilmiştir.
B) II. cümlede, önceki cümlede belirtilenlerle ilgili açıklama yapılmıştır.
C) III. cümlede, daha önce anlatılanların kitabın değerini belirleyen yönler olduğu söylenmiştir.
D) IV. cümlede, daha sonra söyleneceklerle ilgili bir giriş yapılmıştır.
E) V. cümlede, anlatılan pek çok şeyin birbirine benzediği üzerinde durulmuştur.

Çözüm:

Parçanın V. cümlesinde söz konusu kitabın öteki kitaplardan ayrılan yönü söylenmiştir. E seçeneğinde ise bu durumun tersine bir açıklama yapılmıştır.

(Cevap E)

9. (I) Sanatçı, bütün yapıtlarında öne sürdüğü görüşleri aracılığıyla “Doğu ve Batı arasında köprü kuruyor.” (II) Ancak onun yapıtları, bunun çok ötesinde bir nitelik taşıyor. (III) En başta insanın içsel çelişkilerini ustaca betimliyor. (IV) Yaşamın karmaşıklığının, çeşitliliğinin yorulmak bilmez bir tanığı bu yapıt. (V) Batı'nın postmodern roman tekniğini ve Doğu'ya özgü geleneksel anlatım biçimlerini bir potada eritiyor. (VI) Herkesi, kendi sorunlarıyla yüz yüze getiriyor.
- Bir sanatçının yapıtlarının anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi “içerik”e ilişkin değildir?**

- A) I. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

Çözüm:

İçerik cümlesi “Ne anlatılmış?” sorusuna cevap olabilen cümledir. Buna göre, I, III, IV ve VI. cümlelerin birer içerik cümlesi oldukları söylenebilir. “Nasıl anlatılmış?” sorusuna cevap olan cümlelere ise “üslup (biçem)” cümlesi denir. Parçanın V. cümlesi, söz konusu eserin anlatım tarzıyla ilgili olduğu için bu cümle içerik değil, “üslup (biçem)” cümlesidir.

(Cevap D)

10. Türkçe sözcüklerin sonunda yumuşak ünsüzler (b, c, d, g) bulunmaz, sert ünsüzler (p, ç, t, k) bulunur. Böyle sözcükler, ünlü ile başlayan bir ek alınca sondaki sert ünsüzler yumuşar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük bu kuralı örneklandırmemektedir?

- A) İlerlemiş yaşına karşın saçının bir teli bile ağarmamış.
B) Yurdunu on yıldır görmediğini söylüyordu.
C) Bizim sokağın kaldırımları onarılacaktı.
D) Tarla birkaç kez sürülünce toprağın verimi artıyor.
E) Anlattıklarının çoğu bilinen şeyler olduğu için ilgimi çekmemişti.

Çözüm:

Soru kökünde ünsüz yumuşamasının tanımı yapılmış ve bu kurala uymayan sözcük sorulmuştur. Altı çizili sözcüklerdeki ünsüz yumuşamalarını açıklayalım:

yurt-u = yurdu “t” “d” ye dönüşmüştür.

sokak-ı = sokağı “k” “ğ” ye dönüşmüştür.

toprak-ı = toprağı “k” “ğ” ye dönüşmüştür.

çok-u = çoğu “k” “ğ” ye dönüşmüştür.

Bazı tek heceli sözcükler ünsüz yumuşaması kuralına uymaz: top, ip, ... saç” sözcüğü de buna örnektir.

saç-ı = saçı “ç” sesinde bir yumuşama olmamıştır.

(Cevap A)

11. Aşağıda verilen cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük bağlaç olarak kullanılmamıştır?

- A) Derse geciktim, çünkü trafik sıkıştı.
 B) İstersen oraya gideriz de, gece vakti nasıl döneceğimizi düşünüyorum.
 C) Sabah saçımı kestirdim, sonra taksitleri ödemeye gittim.
 D) Alışverişe çıktım, yalnız istediğin deterjanı bulamadım.
 E) Suratı asıktı, meğer bana kızmış.

Çözüm:

A, B, D ve E seçeneklerindeki altı çizili sözcükler bağlaç olarak kullanılmıştır. C seçeneğindeki “sonra” sözcüğü ise belirteç (zarf) olarak kullanılmıştır. Cümleye zaman anlamı kattığı için zaman zarfıdır. Burada çeldirici olabilecek tek seçenek D seçeneğidir. “yalnız” sözcüğü “fakat” anlamında kullanılırsa bağlaçtır. D seçeneğindeki cümlede de bu anlamda kullanılmıştır. Bu sözcük “sadece” anlamında kullanılsaydı bağlaç olmayacaktı.

(Cevap C)

12. (I) Dönüp dolaşip yine o parka geldi. (II) Küçük bir parktı burası. (III) Yeni yapılmıştı. (IV) Birkaç yıllıktı henüz. (V) Güzel ve sağlamdı kanepeleri daha. (VI) Her akşamüstü bunlara insanlar oturup seyrediyorlardı çevreyi. (VII) Ama şimdi bomboş bunların hepsi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri devrik cümle değildir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
 D) IV. ve V. E) VI. ve VII.

Çözüm:

Yüklemi sonda bulunmayan cümleye devrik cümle denir. Yani yüklem baştan ya da ortadaysa cümle devriktir. Buna göre I. ve III. cümleler devrik cümle değildir. Çünkü bu cümlelerin yüklemi sonda yer almaktadır. Yüklemi sonda bulunan cümlelere kurallı cümle denir. I. ve III. cümleler kurallı cümledir.

(Cevap B)

13. Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi, işin kısa sürede gerçekleşebileceği anlamını taşımaktadır?

- A) Pencereyi açarsam kuşlar uçverecek.
 B) Kısa bir sürede varabileceğimizi söyledikleri yere, ancak yarım saat sonra ulaşacağız.
 C) Yağmur birden bastırırsa ıslanırsınız.
 D) Bürosuna hemen gidersem dilekçemi hazırlayabileceğim.
 E) Fotokopideki işimizi çabucak bitiremezsek son otobüsü kaçıracağız.

Çözüm:

“uçuvmek” tezlik anlamı taşıyan kurallı birleşik eylemdir. Bu söz, işin kısa sürede gerçekleşebileceği anlamı katmıştır.

(Cevap A)

2009 KPSS GENEL YETENEK SORULARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLERİ

14. Masal geleneğinin, söylencelerin büyük ölçüde kaynağı olan Doğu ülkeleri ve Anadolu toprakları

I

Hattilere, Hititlere, Truva efsanesine ev sahipliği

II

yapmıştır. Noel Baba'nın da Keloğlan'ın da yaşadığı topraklar buralardır. Alaca Höyük'ün Hat-

III

tuşası1, "Yüzüklerin Efendisi" gibi filmlere konu olacak zenginliklerle doludur. Böylesine zengin Antik çağ söylencelerini ve mitolojilerini barındı

IV

ran Anadolu, kendi mitoloji ve söylencelerini gün yüzüne çıkarmalı ve dünyaya ciltlerce yapıt he-

V

diye etmelidir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözüm:

Tarihi dönem isimleri büyük yazılır. Buna göre "Antik çağ" sözü yanlış yazılmıştır. Doğrusu "Antik Çağ" şeklindedir. Burada çeldirici olan "Halaca Höyük" söz grubudur. Bu sözcük genelde bitişik yazılır diye bilinmektedir. Ancak soruda verilen şekli doğrudur.

(Cevap D)

15. "Fahriye Abla", "Kar", "Ağrı" ... Bunlar gibi öteki

I

şiiirleri de dilin _ duyguların en incelikli biçimde

II

işlenişinin örnekleridir . Turgut Uyar'ın _ "Çıkışı

III

Türk şiirinde hiçbir şeyle açıklanamaz _ " dediği

IV

şairimiz, yüz yaşına bastı.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözüm:

Parçadaki noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır. I. noktalama işareti benzer örneklerin devam edebileceği anlamını kattığı için doğru kullanılmıştır. II. noktalama işareti olan virgül (,) eşgörevli sözcükleri ayırdığı için doğru kullanılmıştır. III. noktalama işareti olan nokta (.) bitmiş cümlenin sonuna geldiğinden doğru kullanılmıştır. V. noktalama işareti de bitmiş cümlenin sonuna gelen nokta (.) olarak doğru kullanılmıştır. Bu noktalama işareti (.) tırnak işaretinin dışında kullanılsaydı yanlış olurdu.

(Cevap D)

16. Çocuk bir bakıma hamur gibidir. Annesinin, ba-

I

basının ona verdiği biçim, onun ileride nasıl bir

II

insan olacağına göstergesidir. Örneğin, eğer bir

III

çocuk sürekli eleştirilirse kınama ve ayıplamayı öğrenir. Öç alma ortamında büyürse kavga et-

IV

meyi öğrenir. Hoşgörüyüyle yetiştirilirse sabırlı olmayı, aile içinde dostluk ve arkadaşlık görürse

V

bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangileri çıkarılırsa anlamda bir daralma olmaz?

A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) IV. ve V.

Çözüm:

"Nasıl bir insan olacağı" ifadesinde gelecek zaman anlamı bulunduğu için "ileride" sözünün çıkarılması anlamda daralmaya yol açmaz. "eleştirilirse" ifadesinde de "eğer" anlamını "se" eki karşılamaktadır. Bu durumda "eğer" sözü gereksizdir.

(Cevap C)

17. Böyle bir gereksinmeye ihtiyacımız olduğunu düşünmüyoruz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "bir" sözcüğü atılarak
- B) "gereksinmeye ihtiyacımız" yerine "gereksinmemiz" sözcüğü getirilerek
- C) "ihtiyacımız" sözcüğü atılarak
- D) "böyle bir" yerine "bu tür" sözü getirilerek
- E) "olduğunu" yerine "olabileceğini" sözcüğü getirilerek

Çözüm:

"Gereksinme" sözüyle "ihtiyaç" sözcüğü aynı anlamdadır. Bu sözlerin bir arada kullanılmaları anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Bu bozukluğu "gereksinmeye ihtiyacımız" yerine "gereksinmemiz" sözcüğünü getirerek giderebiliriz.

(Cevap B)

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Önümüzdeki yıl derslerine daha çok çalışacaksın.
- B) Ancak, tatil günlerinde iyice dinleneceksin.
- C) Yıl sonunda bize güzel haberler vereceksin.
- D) Sorumluluklarını eksiksiz olarak yerine getireceksin.
- E) Yeter ki akrabalarını sık sık ziyaret edeceksin.

Çözüm:

"Yeter ki akrabalarını sık sık ziyaret edeceksin." cümlesinde "edeceksin" yüklemine yanlış kipin kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır. "edeceksin" yerine "et" kullanılmalıydı. Yani gelecek zaman kipi yerine emir kipi kullanılmalıydı.

(Cevap E)

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Alkışlanması gereken ben değil, sporcular.
- B) Burada en çok hoşuma giden şey, eski evler.
- C) Geziye katılamamasının nedeni, işlerinin çok olması.
- D) Bu sorunu yaratan, kardeşim değil, arkadaşım.
- E) Onu mutlu edecek tek şey, sınavlarının iyi geçmesi.

Çözüm:

"Alkışlanması gereken ben değil, sporcular." cümlesinde anlatım bozukluğu vardır. Buradaki bozukluk "değil" sözcüğünün "değilim" yapılmısıyla giderilebilir.

(Cevap A)

20. Bazı şeyler hiç eskimiyor, zamana karşı direnmiyor. Söz gelimi eski televizyon dizileri... Ülkemden kilometrelerce uzakta, elimde kumanda, oturmuşum koltuğa, zamanın bir türlü eskitemediği tanıdık bir diziyi izliyorum: "Uzay Yolu". Benden başka izleyen var mıdır bilmiyorum ama yayımlandığına göre olmalı. Uzayla ilgili bir dizinin bana memleketimi hatırlatacağını söyleseler inanmazdım ama buram buram 1970'ler Türkiye'si kokuyor bu dizi. Dışarıda güneş: sarı, kuru, çığırkırı... Arizona'da kış yok, sonbahar bile yok, kasıp kavuruyor güneş. Ömrüm boyunca kıştan yakınıp da şimdi böyle bir ortamda olmam, aslında hiç yakınmamam gereken bir durum. Ama ben, güneşten kaçmak için perdeler çekili, tutkuyla "Uzay Yolu"nu izliyorum bugünlerde.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Neden-sonuç içeren cümleler kullanılmıştır.
- B) Duygusal öğelerden yararlanılmıştır.
- C) Düşünceler örnekle pekiştirilmiştir.
- D) Anlatım bütünlüğü göz ardı edilmiştir.
- E) Çağrışımla gelen izlenimlere yer verilmiştir.

Çözüm:

A → Ama ben,

B → buram buram

C → eski televizyon dizileri

E → 1970'ler Türkiye'si

(Cevap D)

21. Akşam vapuru, adaların küçük iskelelerine teker teker uğramış, ışıkları seyrede seyrede İstanbul'a ilerliyor. Kış rüzgârıyla çalkalanan deniz yüzünden kapılar çarpıyor, iskelede, sancakta rüzgâr uğulduyor. Koca vapurda bir otobüsün yarısını bile dolduracak kadar yolcu yok. Tenhaliğin keyfini çıkara çıkara sohbet ediyorlar. Adalardan İstanbul'un merkezine dönenler bu kadarcık işte. Yaz aylarında vapurları dolduran kalabalıklardan eser yok. Ne koltuğunun altına top sıkıştırmış, burunları güneşten yanmış çocuklar ne de koridorlara yaydıkları piknik örtülerine oturmuş ana babalar... Mevsim, İstanbul'un başka hiçbir yerinde bundan daha büyük söz hakkına sahip olamaz.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
- B) Kimi durumları yeren bir havası vardır.
- C) İkilemeler kullanılmıştır.
- D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- E) Betimleyici anlatım ağır basmaktadır.

Çözüm:

- A → mevsim, İstanbul'un
- C → seyrede seyrede, teker teker
- D → bundan daha büyük

parçanın tamamında betimleme yapılmıştır. Parçada kimi durumları yeren bir hava olduğu söylenemez.

(Cevap B)

22. Şiirlerimdeki, doğayla ilgili ayrıntılar yaşamımdan izler taşıyor. Anadolu'daki küçük bir kasabada, doğanın kucaklığında bahçeli bir evde büyüdüm. Böceklerin seslerini tanıyan, ağaçlara tırmanan, meyveleri dalından koparan bir çocuktum. Dut ağacı sallamışlığım, dut yemişliğim çoktur örneğin. "Dutluk" şiirini bunların etkisiyle yazdım. Bir yazımın adı da "Ben Doğanın Okulundan Hiç Mezun Olmadım." oldu. Orada doğanın kucaklığında kendimi duydum ben hep. Doğa ile şiirlerim arasında bir bağ kurdum.

Bu sözlerine göre şair aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Düşle donanmamış duyguların şiirinin yazılmayacağına inanan
- B) Öğrenmenin sınırsız olduğunu düşünen
- C) Şiirlerinde çocuklara seslenen
- D) Çevresindekilerin etkisiyle şiire başlayan
- E) Şiirlerinin, çocukluğunda yaşadığı çevreden beslendiğini düşünen

Çözüm:

Parçada konuşan şair, eserlerinde çocukluğunda yaşadığı çevreden beslendiği açıktır. Eserine ait olarak seçtiği ifade de bunun delilidir.

(Cevap E)

23. Babam her zaman bize şöyle der: Hayatta inişler çıkışlar olabilir. Ama özellikle bir kız çocuğunun, yalnız olduğunda bile ayakta kalabilmesi için öğrenim görmüş olması gerekir. Yaşamda sahip olduğun her şey bir anda yok olabilir ya da yapayalnız kalabilirsin. İşte böyle durumlarda, gördüğün öğrenim, yaşama yeniden başlama yardım eder. Bu yalnızca kadınlar için değil, birey olarak hepimiz için geçerlidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir babanın çocuklarına olan bağlılığı
- B) Büyüklerin gençlerden daha deneyimli olduğu
- C) Okumuş olmanın insanları güçlü kıldığı
- D) Kız çocuklarının babalarını örnek aldığı
- E) Geleceğin, düşünerek kurulabileceği

Çözüm:

Parçada, öğrenim görmüş olmanın insana güven verdiği ve insanı güçlü kıldığı vurgulanmıştır.

(Cevap C)

24. Çocukken okuduğum kitapların yüreğimde apayrını bir yeri vardır. Bu kitaplar saçları kurdeleli, ele avuca sığmaz bir çocuk olduğum günleri de bana anımsatır. O kitapların dünyasına girdiğim günleri düşünüyorum. Önce Andersen daha sonra Grimm Masalları'yla tanışınca kitaplardan kopamaz olmuştum. Sonra Heidi'nin serüvenleriyle iç içe olduğum günler başladı. Artık doğayı ve insanları tanıyordum. Aradan nice yıllar geçti, hâlâ onları unutamıyorum. Şimdi bile ne zaman bunalsam bana yaşamın kapısını açan o kitapların bendeki izlerine sığınırım.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Okunacak kitapların düzeyi yaşa göre değişir.
- B) Yetişkinlik döneminde okunanların yaşamı anlamada katkısı sınırlıdır.
- C) Masal okumayanların hayal dünyası yeterince gelişmez.
- D) Çocukken okunan kitapların etkisi kolay kolay silinmez.
- E) Okuma zevki yetişme koşullarına göre farklılık gösterir.

Çözüm:

Parçada, çocuklukta okunan kitaplardan söz edilmiş ve bu kitapların yetişkinlikte de unutulmadığı vurgulanmıştır. Bu anlam D seçeneğindeki cümlede özetlenmiştir.

(Cevap D)

25. Ben gerçekte bir dergi yazarıyım. Ama insan ne yazarsa yazsın, birbirinden kopuk olmuyor yazdıkları. Çünkü düşüncelerin kaynağı sizsiniz sonunda. Bir süre sonra yazıları bir araya topladığımda onların bir kitap bütünlüğüyle yayımlanabileceğini gördüm. Güncel olmaktan çok, yarına kalacak, Türkçenin tadını yansıtan bu yazıların dergi sayfalarında unutulup gitmesine gönlüm elvermedi. Bu kitap böyle bir kaygı sonunda ortaya çıktı.

Böyle diyen bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dergi yazarlığını sıradan bir iş olarak gören
- B) Kalıcı, nitelikli, birbiriyle konusal açıdan ilgili yazılar yazan
- C) Düşünceleriyle ön plana çıkmak isteyen
- D) Yazdıkları herkes tarafından çok beğenilen
- E) Kendini rahatsız eden sorunları çözmeye çalışan

Çözüm:

Dergide yayımlanan yazıların daha sonra kitaplaştırıldığı anlatıldığı parçada, yazılan yazıların birbiriyle konu olarak ilgili olduğu, bunun yanında nitelikli yazılar olduğu anlamı vardır.

(Cevap B)

26. Bir röportajında şöyle diyor: "Yabancı bir kent ne kadar güzel olursa olsun, ana yurttaki sıradan bir kentin bile yerini tutamaz. Türkiye'yi çok özleyorum. Ben ülkemın şairiyim. Birkaç yıldır şiirlerimi Fransızcaya çeviriyorum. Amacım dünyanın en önemli sanat merkezlerinden biri olan Paris'te, şiirlerimi Fransız edebiyatseverlere duyurabilmek. Ülkemin adından şiirle söz ettirmek, bana gurur veriyor."

Aşağıdakilerden hangisi, bu sözleri söyleyen kişinin bir özelliğidir?

- A) Ülkesini tanıtmaya çabası içinde olma
- B) Farklı yaşam biçimlerine uyum sağlayamama
- C) Şiirlerinin eskimezliğine inanma
- D) Yurdundaki sorunlara ilgisiz kalamama
- E) Başka ülkelerin yaşam biçimini beğenmeme

Çözüm:

Parçada konuşan kişi, Türkçe yazdığı şiirlerini Fransızcaya çevirmenin amacını ülkesinin adını ve şiirini tanıtmaya çabası olarak belirtmiştir.

(Cevap A)

27. Öykü kahramanlarımı gerçek insanlardan damıtırım ben. Onların sabırla, inatla peşlerine düşerim. Benim için Anadolu, yalnızca folklorik malzeme deposu değil, öyküsü yazılacak insanların da kaynağıdır. Resmi yapılmadan, öyküsü yazılmadan ne çok insan geçmiştir bu topraklardan. Birkaçı anonim türkülerde yaşamıştır belki. Ancak gazete haberi olunca ayırtına varılan bu insanlar, bana göre öykülerini içlerinde saklayan istirdiyelerdir. Böyle olunca da bana, inciyi bulup çıkarmak kalıyor.

Böyle diyen bir yazarın öykü kişileriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Düş dünyalarının gelişmiş olduğu
- B) Başkaları tarafından da işlenmiş olduğu
- C) Yeni anlatım teknikleriyle yansıtıldığı
- D) Anlatılmaya değer gizli yönler taşıdığı
- E) Örnek alınacak özelliklerinin bulunduğu

Çözüm:

Parçanın son kısımlarına doğru öykü kahramanı olabilecek kişilerin açıkta olmadıkları, gizlendikleri söylenmiştir. Bundan hareketle yazarın öykü kişileriyle ilgili olarak D seçeneğindeki yargıya varılabilir.

(Cevap D)

28. Öfkeye kapıldığınızda öfkenizi ya bağırp çağırarak çevrenize yansıtacaksınız ya da kendinizi frenleyerek bastıracaksınız ve gülümsemeyi sürdüreceksiniz. Çalışmalar, her iki yaklaşımın da sağlık açısından zararlı olduğunu gösteriyor. Öyleyse ne yapmalı? Öfkenizi serbest bırakmalısınız ama kontrollü olarak. Bu nasıl olacak? Sorunu belirleyip onu akılcı bir çözüme kavuşturmayı deneyerek... Örneğin birisine sinirlendiyeniz onunla kararlı olarak ama saldırgan olmayan bir tarzda konuşmalısınız. Ya da sizi ne öfkelenendiriyorsa olanağı varsa buna hazırlıklı olmak, daha iyisi ondan uzak durmak, doğru bir yol olarak öneriliyor.

Bu parçada, öfkelenmeyle ilgili olarak önerilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir daha oluşmaması için önlem almak
B) Yaratan kişiyle sakin ama kesin bir tavırla konuşmak
C) Öfkesini denetimli olarak dışa vurmak
D) Ortaya çıktığında yapılacakları belirlemek
E) Hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalışmak

Çözüm:

- A → akılcı bir çözüme
B →saldırgan olmayan
C → serbest bırakmalısınız ama
D →buna hazırlıklı olmak

Parçada önerilenler arasında hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalışmak yoktur.

(Cevap E)

29. Bugün çoğu yazarımız günlük deyince yalnızca kişisel duygularını yazmayı anlıyor, çağına tanıklık etmek yerine. Oysa günlükler, edebî bir tür olmanın dışında hem yazarların edebî duruşlarını hem de tanıklık ettikleri dönemi anlamamızın birincil araçlarından.

Buna göre, özellikle genç yazarlarımızın dikkatle okuması gereken yapıtlardır günlükler. Günlük tutmanın kültürel bir alışkanlık olarak toplumumuzda yeterince yer edinmemiş olması, edebiyatımızda bu türün zayıf kalmasına neden olmuştur.

Bu parçada günlüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değnilmemiştir?

- A) Yalnızca yazarın yaşamını yansıttasının yanlış olduğuna
B) Yazmaya yeni başlayanlar için yararlı bilgiler içerdiğine
C) Özel yaşama ilişkin olanların, okurun ilgisini çekmediğine
D) Çok yazılan bir tür olmadığı için gelişmediğine
E) Yaşanılan dönemle ilgili bilgiler içerdiğine

Çözüm:

- A → oysa günlükler
B → genç yazarlarımızın
D → zayıf kalmasına
E → tanıklık ettikleri

Günlüklerle ilgili olarak parçada özel yaşama ilişkin olanların, okurun ilgisini çekmediğine değnilmemiştir.

(Cevap C)

30. Büyük ozanımız Cahit Sıtkı Tarancı'nın aynı zamanda bir öykücü olduğunu biliyor musunuz? Hemen belirteyim, öykü yazarı olarak bir Oktay Akbal ya da Orhan Kemal değildir. Ama kendine özgü bir biçemi, kendine özgü bir kurgu yaklaşımı, kendine özgü bir anlatı evreni olan özgün bir öykücü olduğu da kuşku götürmez bence. "Gün Eksilmesin Pencereden"de yer alan kırk üç öykünün en az dörtte üçü tanıklık etmektedir buna.

Bu parçaya göre Cahit Sıtkı Tarancı ve öyküleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kendinden önceki sanatçıları, izlenmeye değer bulmadığı
 B) Başkalarından farklı bir anlatım biçimi olduğu
 C) Çoğunun benzer nitelikler taşıdığı
 D) Kimi yazarlar kadar yetkin olmadığı
 E) Öykülerini yapılandırırken değişik bir yol izlediği

Çözüm:

Parçada Cahit Sıtkı Tarancı ve öyküleriyle ilgili olarak kendinden önceki sanatçıları, izlenmeye değer bulmadığına değinilmemiştir. B, C, D ve E seçeneklerindeki ifadelerin karşılıkları parçada vardır.

(Cevap E)

31. $\frac{3 \cdot 9^{x+1}}{27^{x+1}} = \frac{1}{9}$

olduğuna göre, x kaçtır?

- A) 3 B) 2 C) 1 D) -1 E) -2

Çözüm:

Üslü ifadelerin tabanlarını 3 yapalım.

$$\frac{3 \cdot 9^{x+1}}{27^{x+1}} = \frac{1}{9}$$

$$\frac{3 \cdot (3^2)^{x+1}}{(3^3)^{x+1}} = \frac{1}{3^2}$$

$$\frac{3 \cdot 3^{2x+2}}{3^{3x+3}} = \frac{1}{3^2}$$

$$\frac{3^{2x+3}}{3^{3x+3}} = \frac{1}{3^2}$$

$$3^{2x+3-(3x+3)} = 3^{-2}$$

$$3^{-x} = 3^{-2} \Rightarrow -x = -2 \text{ ve } x = 2 \text{ dir.}$$

(Cevap B)

32. $\sqrt{5-\sqrt{21}}$ ifadesi aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $\frac{\sqrt{7}-\sqrt{3}}{\sqrt{2}}$ B) $\frac{\sqrt{5}-\sqrt{3}}{\sqrt{2}}$
 C) $\frac{\sqrt{7}-\sqrt{5}}{\sqrt{3}}$ D) $\frac{\sqrt{5}+\sqrt{3}}{\sqrt{3}}$
 E) $\frac{\sqrt{5}+\sqrt{7}}{\sqrt{3}}$

Çözüm:

$\sqrt{5-\sqrt{21}}$ ifadesini $\sqrt{(a+b)-2\sqrt{a \cdot b}} = \sqrt{a}-\sqrt{b}$ şekle getirmeye çalışalım.

$$\begin{aligned} \sqrt{\frac{2}{2} \cdot (5-\sqrt{21})} &= \frac{\sqrt{2 \cdot (5-\sqrt{21})}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{10-2\sqrt{21}}}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{\sqrt{(7+3)-2\sqrt{7 \cdot 3}}}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{\sqrt{7}-\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \text{ olur.} \end{aligned}$$

(Cevap A)

33. $a^2 - b^2 = 16$

$$\frac{1}{a+b} + \frac{1}{a-b} = \frac{17}{16}$$

olduğuna göre, a kaçtır?

- A) $\frac{13}{2}$ B) $\frac{15}{2}$ C) $\frac{17}{2}$
 D) $\frac{19}{4}$ E) $\frac{21}{4}$

Çözüm:

$$a^2 - b^2 = 16$$

$$\frac{1}{a+b} + \frac{1}{a-b} = \frac{17}{16}$$

Paydaları eşitleyelim ve toplama işlemini yapalım.

$$\frac{1}{a+b} + \frac{1}{a-b} = \frac{a-b+a+b}{(a+b) \cdot (a-b)} = \frac{2a}{a^2-b^2} = \frac{17}{16}$$

$$\frac{2a}{a^2-b^2} = \frac{17}{16} \text{ ve } a^2-b^2 = 16 \text{ olduğundan,}$$

$$\frac{2a}{16} = \frac{17}{16} \text{ ise } 2a = 17, a = \frac{17}{2} \text{ dir.}$$

(Cevap C)

34.

$$\frac{\frac{x^3}{x^3 - y^3}}{\frac{x^2}{x^2 + xy + y^2}} = \frac{2}{3}$$

olduğuna göre, $\frac{x}{y}$ kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 1 D) 2 E) 3

Çözüm:

$x^3 - y^3 = (x - y) \cdot (x^2 + xy + y^2)$ özdeşliği ile ifadeyi çarpanlarına ayıralım. Gerekli sadeleştirmeleri yapalım.

$$\begin{aligned} \frac{\frac{x^3}{x^3 - y^3}}{\frac{x^2}{x^2 + xy + y^2}} &= \left(\frac{x^3}{x^3 - y^3} \right) : \left(\frac{x^2}{x^2 + xy + y^2} \right) \\ &= \frac{x^3}{(x - y) \cdot (x^2 + xy + y^2)} \cdot \frac{(x^2 + xy + y^2)}{x^2} \\ &= \frac{x}{x - y} \text{ olur.} \end{aligned}$$

$$\frac{\frac{x^3}{x^3 - y^3}}{\frac{x^2}{x^2 + xy + y^2}} = \frac{2}{3} \text{ olduğundan}$$

$$\frac{x}{x - y} = \frac{2}{3} \text{ (içler dışlar çarpımı yapalım.)}$$

$$3x = 2 \cdot (x - y)$$

$$3x = 2x - 2y$$

$$3x - 2x = -2y$$

$$x = -2y$$

$$\frac{x}{y} = -2 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

35. $x^2 + 4x - 7 = 0$

denkleminin bir kökü a olduğuna göre, $(a - 1)(a + 1)(a + 3)(a + 5)$ çarpımı kaçtır?

- A) 12 B) 14 C) 15 D) 18 E) 20

Çözüm:

$x^2 + 4x - 7 = 0$ denkleminin kökü a ise denklemde x yerine a yı koyduğumuzda denklem sağlanır.

$$a^2 + 4a - 7 = 0 \Rightarrow a^2 + 4a = 7 \text{ olur.}$$

$(a - 1) \cdot (a + 1) \cdot (a + 3) \cdot (a + 5)$ ifadesini

$(a - 1) \cdot (a + 5) \cdot (a + 1) \cdot (a + 3)$ şeklinde yazar ve ikili gruplayıp çarparsak

$$[(a - 1) \cdot (a + 5)] \cdot [(a + 1) \cdot (a + 3)]$$

$$= [a^2 + 5a - a - 5] \cdot [a^2 + 3a + a + 3]$$

$$= \left(\frac{a^2 + 4a}{7} - 5 \right) \cdot \left(\frac{a^2 + 4a}{7} + 3 \right)$$

$$= (7 - 5) \cdot (7 + 3)$$

$$= 2 \cdot 10$$

$$= 20 \text{ olur.}$$

(Cevap E)

FİLOZOF YAYINCILIK

36. $x \in \mathbb{R}$ ve $x < \frac{1}{4}$ olmak üzere,

$$|3x - |x - 1|| - 2$$

ifadesinin eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $-4x - 3$ B) $-4x - 1$ C) $4x - 3$
D) $4x + 1$ E) $4x + 3$

Çözüm:

$x \in \mathbb{R}$ ve $x < \frac{1}{4}$ olduğu verilmiştir.

Bu tür sorularda, mutlak değer içindeki ifadelerin pozitif veya negatif olma durumlarını inceleriz. Bunun içinde verilen bilgilerden mutlak değer içindeki ifadeyi elde etmeye çalışırız.

$|3x - |x - 1|| - 2$ ifadesinde, $|x - 1|$ ifadesini inceleyelim:

$$x < \frac{1}{4} \text{ ise}$$

$$x - 1 < \frac{1}{4} - 1 \text{ (Her iki tarafa -1 ekledik)}$$

$$x - 1 < -\frac{3}{4} \text{ olduğundan } x - 1 \text{ ifadesi negatiftir.}$$

Dolayısıyla, $|x - 1| = -(x - 1)$ olur. Buradan,

$$\begin{aligned} |3x - |x - 1|| - 2 &= |3x - (-(x - 1))| - 2 \\ &= |3x + x - 1| - 2 \\ &= |4x - 1| - 2 \end{aligned}$$

Şimdi de $4x - 1$ ifadesini elde etmeye çalışalım.

$$4 \cdot x < 4 \cdot \frac{1}{4} \quad (\text{Her iki taraf 4 ile çarpıldı})$$

$$4x < 1$$

$$4x - 1 < 1 - 1 \quad (\text{Her iki tarafa -1 ekledik})$$

$4x - 1 < 0$ olduğundan $4x - 1$ ifadesi negatiftir.

$$|4x - 1| = -(4x - 1) \text{ olur. Buradan,}$$

$$\begin{aligned} |3x - |x - 1|| - 2 &= |4x - 1| - 2 \\ &= -(4x - 1) - 2 \\ &= -4x + 1 - 2 \\ &= -4x - 1 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

(Cevap B)

37. a ve k pozitif tam sayılar olmak üzere,

$$6! = 2^k \cdot a$$

eşitliğinde k en büyük değerini aldığı anda a kaç olur?

- A) 15 B) 25 C) 30 D) 45 E) 60

Çözüm:

$$a, k \in \mathbb{Z}^+$$

$6! = 2^k \cdot a$ ifadesinde k nin en büyük değeri 6! içindeki 2 çarpanlarının sayısıdır.

$$6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 2^k \cdot a$$

$$2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 2 = 2^k \cdot a$$

$$2^4 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 3 = 2^k \cdot a$$

$$2^4 \cdot 45 = 2^k \cdot a$$

k nin en büyük değeri 4 tür ve a = 45 tir.

(Cevap D)

38. a ve b birer pozitif tam sayı olmak üzere,

$$\text{ekok}(a, b) = 2 \cdot 3^2$$

olacak biçimde kaç farklı (a, b) sıralı ikilisi vardır?

- A) 6 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15

Çözüm:

a ve b birer pozitif tamsayıdır.

$\text{ekok}(a, b) = 2 \cdot 3^2$ verilmiş fakat $\text{ebob}(a, b)$ hakkında bir sınırlama olmamıştır.

$$\text{ekok}(a, b) = \text{ebob}(a, b) \cdot k, \quad k \in \mathbb{Z}^+$$

olduğundan $\text{ebob}(a, b)$, $\text{ekok}(a, b)$ yi böler. Buradan; $\text{ebob}(a, b)$ yi $\text{ekok}(a, b) = 2 \cdot 3^2$ sayısının pozitif bölenleri arasından alabiliriz.

$\text{ekok}(a, b) = 2 \cdot 3^2$ sayısının pozitif bölenleri 1, 2, 3, 6, 9, 18 dir. Yani $\text{ebob}(a, b)$ 1, 2, 3, 6, 9, 18 sayılarının her biri olabilir. Bu bilgileri göz önünde tutarak (a, b) sıralı ikililerini yazalım. (a, b) ikilileri;

$$\text{ebob}(a, b) = 1 \Rightarrow (1, 18), (18, 1), (2, 9), (9, 2)$$

$$\text{ebob}(a, b) = 2 \Rightarrow (2, 18), (18, 2)$$

$$\text{ebob}(a, b) = 3 \Rightarrow (3, 18), (18, 3), (6, 9), (9, 6)$$

$$\text{ebob}(a, b) = 6 \Rightarrow (18, 6), (6, 18)$$

$$\text{ebob}(a, b) = 9 \Rightarrow (18, 9), (9, 18)$$

$$\text{ebob}(a, b) = 18 \Rightarrow (18, 18) \text{ olabilir.}$$

Buradan 15 farklı (a, b) ikilisi yazılabileceği görülür.

(ÖSYM doğru cevabı A olarak kodlamıştır. Ancak bu sorunun doğru cevabı E dir.)

(Cevap E)

$$39. \frac{(2x-1)(-x+5)}{x-3} \geq 0$$

eşitsizliğin çözüm kümesi,

$$I. \quad x \leq \frac{1}{2}$$

$$II. \quad \frac{1}{2} \leq x \leq 3$$

$$III. \quad 3 < x \leq 5$$

$$IV. \quad x \geq 5$$

kümelerinin hangilerinin birleşimiyle oluşmuştur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) I ve IV E) II ve IV

Çözüm:

$$\frac{(2x-1) \cdot (-x+5)}{x-3} \geq 0 \text{ eşitsizliğinin çözüm küme-}$$

sini bulmak için çarpanları sıfıra eşitleyerek x değerlerini bulalım ve tablo ile soruyu çözelim.

$$2x - 1 = 0 \Rightarrow 2x = 1$$

$$x = \frac{1}{2}$$

$$-x + 5 = 0 \Rightarrow x = 5$$

$$x - 3 = 0 \Rightarrow x = 3 \text{ tür.}$$

Tablomuzu çizerek bu fonksiyonların hangi aralıkta negatif, hangi aralıkta pozitif olduğunu tespit edelim.

	$-\infty$	$x = \frac{1}{2}$	$x=3$	$x=5$	$+\infty$
$2x - 1$	-	•	+	+	+
$-x + 5$	+	+	+	•	-
$x - 3$	-	-	○	+	+
$(2x - 1) \cdot (-x + 5)$	-	+	+	+	+
$\frac{(2x - 1) \cdot (-x + 5)}{x - 3}$	≥ 0	≤ 0	≥ 0	≤ 0	

(+ → pozitif değer alır, - → negatif değer alır.)

(Fonksiyonun - veya + olacağını değerler vererek anlayabiliriz. Örneğin $2x - 1$ in $x = \frac{1}{2}$ nin sa-

ğında + olduğunu bu aralıkta $x = 2$ değerini vererek $2x - 1 = 2 \cdot 2 - 1 = 3$ sonucu ile görebiliriz.)

Eşitsizliğin çözüm kümesi

$$\text{ÇK} = \left\{ x \mid x \leq \frac{1}{2} \text{ veya } 3 < x \leq 5 \right\}$$

Yani I ile III ün birleşimidir.

(Cevap C)

40. $(x+y)^2 = 2$

$$x^2 + y^2 = 3$$

olduğuna göre, $x \cdot y$ çarpımı kaçtır?

A) 1 B) $\frac{1}{2}$ C) 0

D) $-\frac{1}{2}$ E) -1

Çözüm:

$$x^2 + y^2 = 3 \text{ ve } (x+y)^2 = 2 \text{ veriliyor.}$$

$$(x+y)^2 = x^2 + 2 \cdot x \cdot y + y^2 = 2 \text{ olduğundan}$$

$$\underbrace{x^2 + y^2}_3 + 2 \cdot x \cdot y = 2$$

$$3 + 2 \cdot x \cdot y = 2$$

$$2 \cdot x \cdot y = -1$$

$$x \cdot y = \frac{-1}{2}$$

(Cevap D)

FİLOZOF YAYINCILIK

41. a bir gerçel sayı olmak üzere,

$$(2 - \sqrt{2}a + a^2)(a + \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 8$$

olduğuna göre, a kaçtır?

A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

Çözüm:

$a \in \mathbb{R}$ veriliyor.

$$(2 - \sqrt{2}a + a^2) \cdot (a + \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 8$$

$$(a^2 - \sqrt{2}a + 2) \cdot (a + \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 8$$

$$\left[a \cdot (a - \sqrt{2}) + 2 \right] \cdot (a + \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 8$$

$$a \cdot (a - \sqrt{2}) \cdot (a + \sqrt{2}) + 2 \cdot (a + \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 8$$

$$a \cdot (a^2 - (\sqrt{2})^2) + 2a + 2\sqrt{2} = 2\sqrt{2} - 8$$

$$a \cdot (a^2 - 2) + 2a + 2\sqrt{2} = 2\sqrt{2} - 8$$

$$a^3 - 2a + 2a + 2\sqrt{2} = 2\sqrt{2} - 8$$

$$a^3 = -8$$

$$a^3 = (-2)^3$$

$$a = -2 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

42. k bir doğal sayı olmak üzere, 1 den k ye kadar olan sayıların toplamı a, 9 dan k ye kadar olan sayıların toplamı ise b ile gösteriliyor.

a + b = 4254 olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 2145 B) 2146 C) 2148
D) 2150 E) 2154

Çözüm:

Verilen ifadeyi matematik diline çevirelim.

1 den k ya kadar olan sayıların toplamı a:

$$1 + 2 + 3 + \dots + 9 + 10 + 11 + \dots + k = a$$

9 dan k ya kadar olan sayıların toplamı b:

$$9 + 10 + 11 + \dots + k = b$$

a - b eşitini bulalım.

$$1 + 2 + 3 + \dots + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 + \dots + k = a$$

$$9 + 10 + 11 + 12 + \dots + k = b$$

$$\hline 1 + 2 + 3 + \dots + 8 = a - b$$

$$\frac{8 \cdot 9}{2} = a - b$$

$$a - b = 36$$

olur.

$$a + b = 4254$$

$$+ a - b = 36$$

$$\hline 2a = 4290$$

$$a = 2145 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

43. $A = \{a, b, c, d, e\}$ kümesi aşağıda verilen * işlemi ile bir değişmeli grup oluşturmaktadır.

*	a	b	c	d	e
a	d	e	a	b	c
b	e	a	b	c	d
c	a	b	c	d	e
d	b	c	d	e	a
e	c	d	e	a	b

Her $x \in A$ için f_x fonksiyonu

$$f_x(y) = x^{-1} * y ; y \in A \text{ biçiminde tanımlanıyor.}$$

Buna göre, $f_e(f_b(e))$ aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) a B) b C) c D) d E) e

Çözüm:

	a	b	c	d	e
*	a	b	c	d	e
a	d	e	a	b	c
b	e	a	b	c	d
c	a	b	c	d	e
d	b	c	d	e	a
e	c	d	e	a	b

$$f_x(y) = x^{-1} * y \text{ veriliyor. } (x^{-1} : x \text{ elemanının tersi})$$

$$f_e(f_b(e)) \text{ işleminin sonucu isteniyor.}$$

Bir elemanın tersini bulmak için öncelikle birim elemanı bulmalıyız. Tabloda değişmeyen satır ve sütunun kesiştiği noktadaki eleman birim (etkisiz) elemandır.

Birim elemanımız c dir.

$$f_x(y) = x^{-1} * y$$

$$f_b(e) = b^{-1} * e$$

$$b^{-1} \text{ i bulalım.}$$

b satırında etkisiz elemanı gören sütundaki harf b nin tersidir. Buna göre $b^{-1} = d$ dir.

$$f_b(e) = b^{-1} * e = d * e = a$$

(d satırının ve e sütununun kesiştiği noktadaki eleman a dir.)

$$f_e(f_b(e)) = f_e(a)$$

$$= e^{-1} * a$$

Benzer şekilde $e^{-1} = a$ dir. Buradan

$$f_e(f_b(e)) = e^{-1} * a$$

$$= a * a$$

$$= d \text{ dir.}$$

(Cevap D)

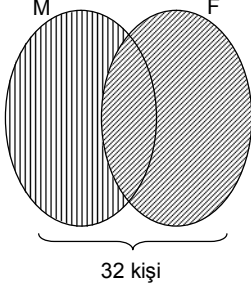
44. 32 kişinin katıldığı bir sınavda her bir öğrenci matematik ya da fen testlerinden en az birini yapmıştır. Yalnız matematik testini yapan öğrenci sayısı fen testini yapan öğrenci sayısının 2 katından 4 eksiktir.

Buna göre, yalnız matematik testini yapan öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 12 B) 14 C) 16 D) 18 E) 20

Çözüm:

Birbirini kesen iki küme çizelim. Matematik testini yapan öğrenciler kümesi M, fen testini yapan öğrenciler kümesi F olsun.

Fen testini yapan öğrenci sayısı $s(F) = x$ olsun.

Yalnız matematik testini yapan öğrenci sayısı: $s(M \setminus F) = 2 \cdot x - 4$ olur.

Sınava katılan öğrenciler $(M \cup F)$ olmak üzere

$$s(M \cup F) = s(M \setminus F) + s(F)$$

$$32 = 2x - 4 + x$$

$$32 = 3x - 4$$

$$36 = 3x$$

$$12 = x \text{ olur.}$$

Yalnız matematik testi yapan öğrencilerin sayısı:

$$s(M \setminus F) = 2x - 4$$

$$= 2 \cdot 12 - 4$$

$$= 20 \text{ olur.}$$

(Cevap E)

45. x sayıda işçinin günde 10 saat çalışmasıyla 15 günde bitirilebilen bir iş, işçi sayısı artırılarak ve günde 8 saat çalışılarak 12 günde bitirilebiliyor.

Buna göre, x aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 10 B) 12 C) 18 D) 24 E) 32

Çözüm:

1. yapılan iş = 1. yapılan işteki diğer elemanların çarpımı
2. yapılan iş = 2. yapılan işteki diğer elemanların çarpımı

Orantısını kullanacağız. Buna göre, a işini, x sayıda işçi, günde 10 saat çalışarak 15 günde; aynı a işini, y sayıda işçi, günde 8 saat çalışarak 12 günde bitiriyor. (y sayıda işçi olsun.)

Yukarıdaki orantıyı kullanırsak;

$$\frac{a}{a} = \frac{x \cdot 10 \cdot 15}{y \cdot 8 \cdot 12}$$

$$x \cdot 10 \cdot 15 = y \cdot 8 \cdot 12$$

$$\frac{x}{y} = \frac{8 \cdot 12}{10 \cdot 15}$$

$$\frac{x}{y} = \frac{16}{25}$$

$$x = 16k, y = 25k \text{ olur.}$$

$$k = 2 \text{ için } x = 16 \cdot 2 = 32 \text{ olur.}$$

(Cevap E)

FİLOZOF YAYINCILIK

46. Adnan, arkadaşına "5 yıl sonra yaşıım, doğum yılımın rakamları toplamına eşit olacak." diyor.

Bu konuşma 2000 yılında geçtiğine göre, Adnan hangi yıl doğmuştur?

- A) 1964 B) 1973 C) 1975
D) 1979 E) 1980

Çözüm:

Soruda verilen, 5 yıl sonraki yaşının, doğum yılının rakamlarının toplamına eşit olmasıdır. Verilen seçeneklerden doğum yılının rakamlarını toplayalım ve 2005 yılındaki yaşını bulalım.

Bunların eşit olduğu seçenek doğru seçenektir.

$$A) 1964 \rightarrow 1 + 9 + 6 + 4 = 20$$

$$B) 1973 \rightarrow 1 + 9 + 7 + 3 = 20$$

$$C) 1975 \rightarrow 1 + 9 + 7 + 5 = 22$$

$$D) 1979 \rightarrow 1 + 9 + 7 + 9 = 26$$

$$E) 1980 \rightarrow 1 + 9 + 8 + 0 = 18$$

5 yıl sonraki (2005 yılındaki) yaşlarını bulalım.

$$A) 2005 - 1964 = 41 \quad B) 2005 - 1973 = 32$$

$$C) 2005 - 1975 = 30 \quad D) 2005 - 1979 = 26$$

$$E) 2005 - 1980 = 25$$

D seçeneğinde sonuçlar aynıdır.

(Cevap D)

47. Sıfırdan büyük a, b, c sayıları sırasıyla 2, 4, 6 sayıları ile orantılı ve

$$b^2 = a + c$$

olduğuna göre, a + b + c toplamı kaçtır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 10

Çözüm:

a, b, c sayıları sırasıyla 2, 4, 6 sayıları ile orantılıdır. Buradan; $\frac{a}{2} = \frac{b}{4} = \frac{c}{6} = k$ olur.

$$a = 2k, \quad b = 4k \quad \text{ve} \quad c = 6k$$

$$b^2 = a + c$$

$$(4k)^2 = 2k + 6k$$

$$16k^2 = 8 \cdot k$$

$$16 \cdot k \cdot k = 8 \cdot k$$

$$k = \frac{8}{16} \quad (k \neq 0)$$

$$k = \frac{1}{2} \quad \text{dir.}$$

$$a + b + c = 2k + 4k + 6k$$

$$= 12k$$

$$= 12 \cdot \frac{1}{2} = 6 \quad \text{olur.}$$

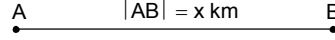
(Cevap B)

48. Bir deniz motoru $|AB|$ yolunu saatte $(v + 20)$ km hızla 24 dakikada, aynı yolu saatte $(v - 6)$ km hızla 32 dakikada alıyor.

Buna göre, $|AB|$ yolu kaç km dir?

- A) 40,2 B) 40,8 C) 41,2
D) 41,6 E) 41,8

Çözüm:

$$|AB| = x, \quad 1. \text{ Hız} = V_1 = (v + 20), \quad 1. \text{ Süre } (t_1) = 24 \text{ dakika}$$

$$= \frac{24}{60} \text{ saat}$$

$$|AB| = x, \quad 2. \text{ Hız} = V_2 = (v - 6), \quad 2. \text{ Süre } (t_2) = 32 \text{ dakika}$$

$$= \frac{32}{60} \text{ saat}$$

Yol = Hız x Zaman

$x = V \cdot t$ formülünde

$$|AB| = x = V_1 \cdot t_1 = (v + 20) \cdot \frac{24}{60}$$

$$|AB| = x = V_2 \cdot t_2 = (v - 6) \cdot \frac{32}{60}$$

Alınan yol ($|AB|$) eşit olduğundan,

$$(v + 20) \cdot \frac{24}{60} = (v - 6) \cdot \frac{32}{60}$$

$$(v + 20) \cdot 24 = (v - 6) \cdot 32$$

$$(v + 20) \cdot 3 = (v - 6) \cdot 4$$

$$3v + 60 = 4v - 24$$

$$v = 84 \quad \text{olur.}$$

$$|AB| = x = (v - 6) \cdot \frac{32}{60}$$

$$= (84 - 6) \cdot \frac{32}{60}$$

$$= \frac{78 \cdot 32}{60}$$

$$= 41,6 \text{ km} \quad \text{olur.}$$

(Cevap D)

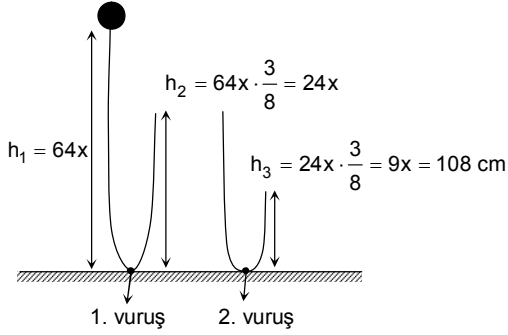
49. Belirli bir yükseklikten bırakılan bir top, yere vuruşundan sonra bir önceki yüksekliğinin $\frac{3}{8}$ i kadar yükselmektedir.

Top yere ikinci vuruşundan sonra 108 cm yükseldiğine göre, birinci vuruşundan sonra kaç cm yükselmiştir?

- A) 160 B) 162 C) 168
D) 204 E) 288

Çözüm:

Topun yerden ilk yüksekliği $64x$ cm olsun.

$$h_3 = 9x = 108$$

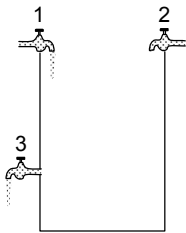
$$x = 12 \text{ cm}$$

Topun birinci vuruştan sonraki yüksekliği $h_2 = 24x$ tir.

$$h_2 = 24 \cdot x = 24 \cdot 12 = 288 \text{ cm dir.}$$

(Cevap E)

50. Aşağıdaki şekilde verilen havuzun üst kısmında havuzu dolduran 1 ve 2 numaralı musluklar, tam ortasında ise havuzun yarısını boşaltabilen 3 numaralı musluk bulunmaktadır.

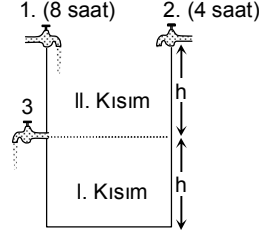

1 numaralı musluk boş havuzu tek başına 8 saatte, 2 numaralı musluk ise boş havuzu tek başına 4 saatte doldurmaktadır.

Bu muslukların üçü aynı anda açıldığında havuz $\frac{44}{15}$ saatte dolduğuna göre, 3 numaralı musluk havuzun yarısını kaç saatte boşaltır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 9 E) 12

Çözüm:

I. kısmı 1. ve 2. musluklar doldurur. Havuzun yarısını 1. musluk $8:2 = 4$ saatte, 2. musluk $4:2 = 2$ saatte doldurur.

1. ve 2. musluk beraber I. kısmı t_1 saatte doldursun. Denklemini yazalım:

$$\frac{1}{4} + \frac{1}{2} = \frac{1}{t_1}$$

(1) (2)

$$\frac{3}{4} = \frac{1}{t_1} \Rightarrow t_1 = \frac{4}{3} \text{ saat}$$

II. kısım: Havuzun tamamı toplam $\frac{44}{15}$ saatte

dolduğuna göre,

$$\frac{44}{15} - \frac{4}{3} = \frac{44 - 20}{15} = \frac{24}{15} = \frac{8}{5} \text{ saatte II. kısım do-}$$

(1) (5)

lar. II. kısımda 1. musluk, 2. musluk ve 3. musluk görev alır.

1. musluk havuzun yarısını $8:2 = 4$ saatte,

2. musluk $4:2 = 2$ saatte doldurur, 3. musluk x saatte boşaltsın.

Denklemini yazalım. 1 saatte

$$\frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{1}{x} = \frac{5}{8}$$

(2) (4) (1)

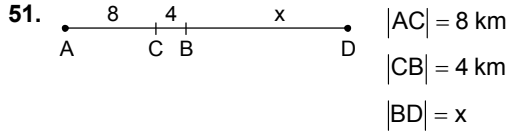
$$\frac{2+4}{8} - \frac{1}{x} = \frac{5}{8}$$

$$\frac{1}{x} = \frac{6}{8} - \frac{5}{8}$$

$$\frac{1}{x} = \frac{1}{8}$$

$$x = 8 \text{ olur.}$$

(Cevap C)

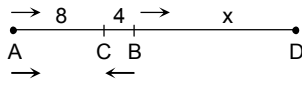

Şekildeki A ve B noktalarından aynı anda hareket eden iki araç, birbirlerine doğru hareket ettiklerinde C noktasında karşılaşıyorlar. Aynı yönde hareket ettiklerinde biri diğerine D noktasında yetişiyor.

Buna göre x kaçtır?

- A) 8 B) 12 C) 13 D) 15 E) 16

Çözüm:

A dan çıkan araç ile B den çıkan araç t saat sonra C de karşılaşıyor. Karşılaşma süreleri eşittir.

$$x = V \cdot t \rightarrow t = \frac{x}{V} \text{ ve } t_1 = t_2 \text{ ise}$$

$$\frac{x_1}{V_1} = \frac{x_2}{V_2} \rightarrow \frac{8}{V_A} = \frac{4}{V_B} \rightarrow \frac{V_B}{V_A} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2} = \frac{V}{2V} \text{ dir.}$$

Yani,

$$V_B = V$$

$$V_A = 2V \text{ dir.}$$

A dan çıkan araç B den çıkan aracı D de yakalıyor.

$$|AB| = (V_A - V_B) \cdot t$$

$$8 + 4 = (2V - V) \cdot t$$

$$12 = V \cdot t \dots (*)$$

Soruda istenen $|BD| = x$ tir.

$$|BD| = x = V_B \cdot t$$

$$= V \cdot t$$

$$= 12 \text{ dir.}$$

(Cevap B)

52. Bir satıcı etiket fiyatı 300 TL olan bir ürüne önce %20, sonra indirimli fiyat üzerinden %x indirim yapıyor.

Satıcı ürünü ikinci indirimden sonra 168 TL ye sattığına göre, x kaçtır?

- A) 20 B) 25 C) 30 D) 35 E) 40

Çözüm:

Etiket fiyatı – İndirim = İndirimli satış

Etiket fiyatı – İndirim(%20) = İndirimli satış

$$300 \text{ TL} \quad 300 \cdot \frac{20}{100} = 60 \text{ TL} \quad 300 - 60 = 240 \text{ TL}$$

2. indirim a TL olsun.

Etiket fiyatı – İndirim(%x) = İndirimli satış

$$240 \text{ TL} \quad a \text{ TL} \quad 240 - a = 168 \text{ TL}$$

Buradan,

$$a = 240 - 168$$

$$= 72 \text{ TL}$$

Yapılan indirim 240 TL nin %x i idi. Yani,

$$240 \cdot \frac{x}{100} = 72$$

$$x = \frac{72 \cdot 100}{240}$$

$$x = 30 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

53. 3 ü kız 4 ü erkek olan bir grup yan yana oturacaktır.

Bu oturumda 3 kız öğrencinin yan yana bulunma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{7}$ B) $\frac{2}{7}$ C) $\frac{3}{7}$
D) $\frac{4}{7}$ E) $\frac{5}{7}$

Çözüm:

Kızlar K_1, K_2, K_3 ; erkekler E_1, E_2, E_3, E_4 olsun.

$$(K_1, K_2, K_3), E_1, E_2, E_3, E_4$$

Kızları bir eleman gibi düşünürsek 5 kişi 5! farklı şekilde otururlar. Kızlarda kendi aralarında 3! şekilde otururlar. O zaman bu 7 kişi çarpma kuralından $5! \cdot 3!$ farklı şekilde otururlar.

7 kişinin istenilen şartlarda yan yana oturması A olayı olsun. $s(A) = 5! \cdot 3!$ olur.

Olabilecek bütün oturma şekilleri sayısı $s(E)$ olsun. 7 kişi olduğundan,

$s(E) = 7!$ olur. İstenilen olayın olasılığı $P(A)$

$$P(A) = \frac{s(A)}{s(E)} = \frac{5! \cdot 3!}{7!} = \frac{5! \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1}{7 \cdot 6 \cdot 5!} = \frac{1}{7} \text{ dir.}$$

(Cevap A)

2009 KPSS GENEL YETENEK SORULARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLERİ

54. Tuz oranı %20 olan tuzlu sudan 30 litre su buharlaştırılırsa yeni tuz oranı %30 oluyor.

Buna göre, başlangıçtaki tuzlu su miktarı kaç litredir?

- A) 120 B) 100 C) 90
D) 80 E) 60

Çözüm:

$$\text{Tuz oranı } \%20 = \frac{20}{100} = \frac{2}{10} = \frac{1}{5} \text{ dir.}$$

Yani 5 litrelik bir tuzlu suda 1 litre tuz vardır.

Veya 5x litrelik bir tuzlu suda x litre tuz vardır.

$$\begin{aligned} \text{Karışım oranı (K.O)} &= \frac{\text{Tuz miktarı}}{\text{Toplam madde miktarı}} \\ &= \frac{\text{Tuz}}{\text{Tuz + Su}} \end{aligned}$$

Başlangıçta

$$\text{K.O} = \frac{x}{5x} \text{ tir.}$$

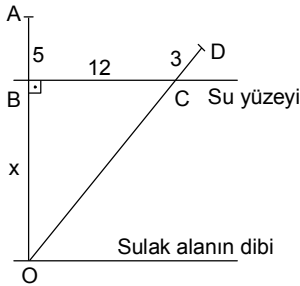
30 litre su buharlaştırılınca oran %30 oluyor. Denklemini yazalım.

$$\begin{aligned} \text{K.O} &= \frac{x}{5x - 30} = \frac{30}{100} \\ \frac{x}{5x - 30} &= \frac{3}{10} \\ 10 \cdot x &= 3 \cdot (5x - 30) \\ 10x &= 15x - 90 \\ 5x &= 90 \text{ olur.} \end{aligned}$$

Başlangıçtaki tuzlu su miktarı $5x = 90$ litredir.

(Cevap C)

55. Aşağıdaki şekilde, uç noktaları A ve D olan bir su bitkisinin durgun [OA] ve rüzgârlı havadaki [OD] konumu gösterilmiştir.

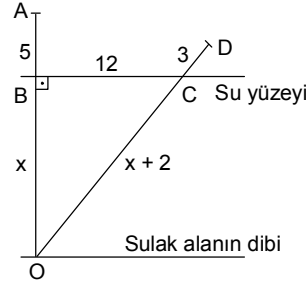

- [OA] ⊥ [BC]
|AB| = 5 cm
|BC| = 12 cm
|CD| = 3 cm
|OB| = x

Buna göre x kaç cm dir?

- A) 26 B) 28 C) 30 D) 32 E) 35

Çözüm:

|OA| ve |OD| uzunlukları su bitkisinin boyu olduğundan bu uzunluklar birbirine eşittir.

$$\begin{aligned} |OA| &= |OD| \\ x + 5 &= |OC| + |CD| \\ x + 5 &= |OC| + 3 \\ |OC| &= x + 2 \text{ olur.} \end{aligned}$$

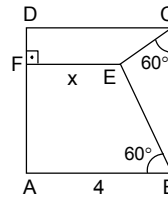
Pisagor bağıntısından (OBC ninde)

$$\begin{aligned} (x + 2)^2 &= x^2 + 12^2 \\ x^2 + 4x + 4 &= x^2 + 144 \\ 4x &= 140 \\ x &= 35 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

(Cevap E)

FİLOZOF YAYINCILIK

56.

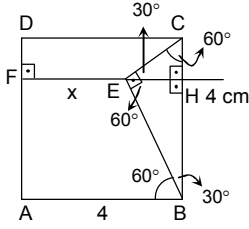

- ABCD bir kare
[EF] ⊥ [AD]
 $m(\widehat{ECB}) = 60^\circ$
 $m(\widehat{ABE}) = 60^\circ$
|AB| = 4 cm
|EF| = x

Yukarıdaki verilere göre x kaç cm dir?

- A) $4 - \sqrt{3}$ B) $3 - \sqrt{2}$ C) $2 + \sqrt{3}$
D) $2 + \sqrt{2}$ E) $1 + \sqrt{3}$

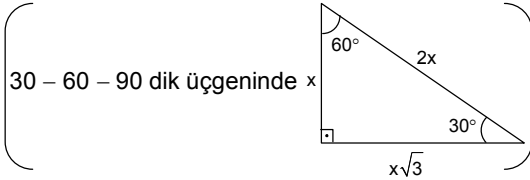
Çözüm:

ABCD kare olduğundan $|AB| = |BC| = 4$ cm

$s(\widehat{ABC}) = 90^\circ$ ve $s(\widehat{EBC}) = 90 - 60 = 30^\circ$ olur.

$$\begin{aligned} s(\widehat{CEB}) &= 180 - (60 + 30) \\ &= 180 - 90 \\ &= 90^\circ \text{ olur.} \end{aligned}$$

CEB dik üçgeninde $|CB| = 4$ cm

ise $|CE| = 2$ cm ve

$|BE| = 2\sqrt{3}$ cm dir.

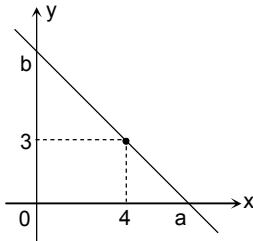
[FE] uzatılırsa \widehat{EHB} ninde $|BE| = 2\sqrt{3}$

ve $|EH| = \sqrt{3}$ cm dir.

$|EF| = x = 4 - |EH| = 4 - \sqrt{3}$ olur.

(Cevap A)

57.

Yukarıdaki dik koordinat sisteminde $K(4, 3)$ noktasından geçen doğru x eksenini apsisi a olan, y eksenini de ordinatı b olan noktalarda kesmektedir.

Buna göre, $(a - 4)(b - 3)$ çarpımının değeri kaçtır?

- A) 8 B) 12 C) 14 D) 16 E) 18

Çözüm:

Doğrunun denklemini yazalım. Doğrunun x eksenini kestiği nokta a, y eksenini kestiği nokta b dir. Doğrunun denklemi $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1$ dir.

$K(4, 3)$ noktası bu doğru üzerinde olduğundan

bu denklemi sağlar.

$$\frac{4}{(b)} + \frac{3}{(a)} = \frac{1}{(a-b)} \quad (\text{Paydaları eşitlesek})$$

$$4b + 3a = a \cdot b \dots (*)$$

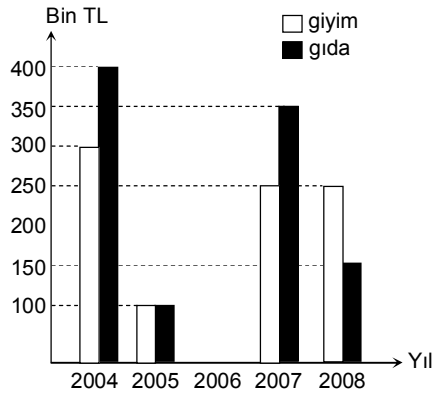
Soruda istenen,

$$\begin{aligned} (a - 4) \cdot (b - 3) &= a \cdot b - 3a - 4b + 12 \\ &= a \cdot b - (3a + 4b) + 12 \\ &= a \cdot b - a \cdot b + 12 \\ &= 12 \text{ olur.} \end{aligned}$$

(Cevap B)

58. - 60. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki grafik, bir şirketin 2004, 2005, 2007 ve 2008 yıllarında giyim ve gıda alanında yaptığı ihracat tutarlarını göstermektedir.

Grafikte 2006 yılında yapılan gıda ve giyim ihracat tutarları gösterilmemiştir.

58. 2005 yılında yapılan toplam ihracat x bin TL fazla, 2007 yılında yapılan toplam ihracat x bin TL az olsaydı iki yılda yapılan ihracat tutarları eşit olacaktı.

Buna göre x kaçtır?

- A) 150 B) 200 C) 250
D) 300 E) 350

2009 KPSS GENEL YETENEK SORULARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLERİ

Çözüm:

2005 te yapılan toplam ihracat = 100 bin gıda + 100 bin giyim
= 200 bin

2007 de yapılan toplam ihracat = 350 bin gıda + 250 bin giyim
= 600 bin

Bize verilen,

2005 yılındaki toplam ihracat x bin TL fazla olsa,
2007 yılındaki toplam ihracat x bin TL az olsa bu
iki yılda yapılan ihracatlar eşit olacaktır. Bu ifadeyi matematik diline çevirelim.

$$200 + x = 600 - x$$

$$2x = 400$$

$$x = 200 \text{ bin TL}$$

(Cevap B)

59. Şirketin 2008 yılındaki gıda ihracatı 2004 yılına göre yüzde kaç azalmıştır?

- A) 52,5 B) 55 C) 60 D) 62,5 E) 65

Çözüm:

Şirketin 2008 yılındaki gıda ihracatı 150 bin TL, 2004 yılındaki gıda ihracatı 400 bin TL dir.

Gıda ihracatındaki azalma $400 - 150 = 250$ bin TL dir.

Orantı kurarsak,

400 bin TL de 250 bin TL azalmışsa
100 bin TL de x bin TL azalır.

Doğru Orantı

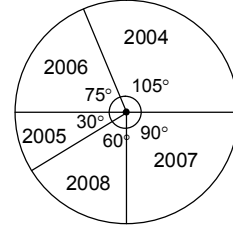
$$400 \cdot x = 100 \cdot 250$$

$$x = 62,5$$

%62,5 azalmıştır.

(Cevap D)

60. Aşağıda şirketin yıllara göre toplam ihracatının daire grafiğiyle gösterimi verilmiştir.

Buna göre, 2006 yılında yaptığı gıda ve giyim ihracat tutarları (gıda; giyim) bin TL türünden aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) (150; 350) B) (200; 300)
C) (250; 250) D) (300; 200)
E) (350; 250)

Çözüm:

Biz bu soruda bilinen ihracat tutarı merkez açı-sından orantı kurarak istenileni bulacağız.

2005 yılı ihracat tutarını alalım. 100 bin TL gıda, 100 bin TL giyim olmak üzere toplam 200 bin TL ihracat yapılmış ve karşıladığı merkez açı ölçüsü 30° dir.

2006 yılının karşıladığı merkez açı ölçüsü 75° dir. Orantı kuralım.

200 bin TL ihracat	30° lik açı ise
x bin TL ihracat	75° lik açı
Doğru Orantı	

$$30 \cdot x = 200 \cdot 75$$

$$x = 500 \text{ bin TL ihracat}$$

Toplam ihracatın 500 bin TL olması gerekir. A, B, C, D şıklarında toplam ihracat 500 dır fakat E şıkında $350 + 250 = 600$ olduğu görülmektedir.

(Cevap E)